

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE

Broj: 02 – 871/4
Podgorica, 15.07.2016. godine

Na osnovu člana 40 i 144 Zakona o elektronskim medijima ("Sl. list CG", br. 46/10, 40/11, 53/11 i 06/13), člana 196 Zakona o opštem upravnom postupku ("Sl. list RCG", br. 60/03 i "Sl. list CG", br. 73/10 i 32/11), postupajući po prigovoru gospođe Tatjane Bečanović iz Nikšića (zaveden kod Agencije za elektronske medije pod br. 02-871 od 14.06.2016.g.), direktor Agencije za elektronske medije donosi

R J E Š E N J E

1. Odbija se, kao neosnovan, prigovor gospođe Tatjane Bečanović, iz Nikšića, na rad privrednog društva „Pink M Company“ d.o.o., emitera televizijskog programa „TV Pink M“ (zaveden pod brojem 02-871 od 14.06.2016. godine).
2. Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog prijema.
3. Ovo rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije za elektronske medije www.ardcg.org.
4. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

O b r a z l o ž e n j e

Dana 14.06.2016. godine, Agenciji za elektronske medije dostavljen je prigovor gospođe Tatjane Bečanović, iz Nikšića, na rad privrednog društva „Pink M Company“ d.o.o. (u daljem tekstu: emiter), kao emitera televizijskog programa „TV Pink M“ (zaveden kod Agencije za elektronske medije pod br. 02-871 od 14.06.2016.g.).

Predmetni prigovor se odnosi na programski sadržaj „Minut, dva“ koji je emitovan na programu „TV Pink M“, dana 06. juna 2016. godine u 20:02 časova, i u sklopu njega prilog u kojem su kako navodi podnositeljka prigovora, iz „Dnevnih novina“ preneseni djelovi teksta u kome se osporavaju naučne reference i stručni kvaliteti iste, što je, kako se navodi, „posebno signifikantno zbog činjenice“ da je od nedavno „*pomoćnica ministra prosvjete u Vladi izbornog povjerenja*“. Takođe se navodi da su u emisiji „Minut, dva“, povodom teksta podnositeljke prigovora objavljenog u „Vijestima“, izneseni „*kritički stavovi*“, a da publika „TV Pink M“ nije informisana o stavovima koje je ista javno iznijela, niti joj je omogućeno da iste komentariše. Naime, prema navodima podnositeljke prigovora „*način na koji je Pink M prenio djelove teksta iz Dnevnih novina*“, u kojima su na njen račun iznesene optužbe, „*predstavljaju kršenje načela objektivnosti, jer se prenesenim komentarima izričito favorizuje jedna strana, a to je autor teksta u Dnevnim novinama*“. Nadalje se ističe da podnositeljki prigovora „*nije pružena prilika za izjašnjenje, čime je prekršeno pravilo druge strane*“, koja, kako se navodi „*obavezuje elektronski medij da kod izjašnjavanja o pitanjima ili pojavama koje uključuju sukob bilo koje vrste, svim stranama koje su uključene u raspravu pruži mogućnost da u polemici učestvuju na ravnopravan način*“, kao i da „*kako stoji u Pravilniku, ne dozvoljava jednostrane napade na ličnost*“, što je kako se navodi „*urađen prilog bio*.“

Polazeći od navedenog prigovora, Agencija za elektronske medije (u daljem tekstu: Agencija) je pokrenula postupak za utvrđivanje da li je prigovor osnovan, odnosno da li je došlo do kršenja Zakona o elektronskim medijima ("Sl. list Crne Gore", br. 46/10, 40/11, 53/11 i 06/13) i Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima ("Sl. list Crne Gore", br. 35/11 i 07/16, u daljem tekstu: Pravilnik).

Po tom osnovu, Sektor za monitoring Agencije je izvršio uvid u snimke emitovanih spornih programskih sadržaja emitera „TV Pink M“ i sačinio nalaz dana 22.06.2016. godine.

Saglasno nadležnostima ustanovljenim članom 138 Zakona o elektronskim medijima i članom 8 Zakona o opštem upravnom postupku, a u cilju utvrđivanja činjenice da li je emitovanjem spornog sadržaja

došlo do kršenja Zakona o elektronskim medijima, Pravilnika i Odobrenja za emitovanje, Agencija je emiteru dostavila predmetni prigovor, sa nalazom Sektora za monitoring i zatražila da, u roku od osam dana od dana prijema zahtjeva, dostavi pisano izjašnjenje na date navode (akt broj 02-871/2 od 23.06.2016.god.).

Dana 01.07.2016.g. emiter je dostavio Agenciji pisano izjašnjenje (akt zaveden pod br. 02-871/3 od 01.07.2016.god.) u kojem se navodi da je „Pink M televizija, u okviru informativne forme „Minut, dva“, emitovala vijest u vezi sa sporenjima i različitim stavovima o pojedinim terminima iz Rječnika crnogorskog narodnog i književnog jezika, koji su se našli u fokusu crnogorske javnosti“. U izjašnjenju se navodi da su „osnovni elementi za sadržaj vijesti preuzeti ... iz Dневnih novina“, kao i da je izvor „jasno naznačen“. Takođe se navodi da „prilog sadrži i audio/video izjavu poslanika URE Dritana Abazovića, građanskog pokreta kome pripada i prof. Tatjana Bečanović“.

Nadalje, emiter je ukazao na sljedeće, kako navodi, „nesporne činjenice“:

- da su osnovna i jedina tema priloga bile „ozbiljne javne kontroverze i sporenja u pogledu značenja pojedinih pojmova iz Rječnika crnogorskog jezika, koje su poprimile krajnje ozbiljne političke i druge konotacije koje uveliko izlaze izvan stručnih okvira samog projekta“ i da je, „gospođa Bečanović ... koordinatorka Savjeta za izradu projekta i nije neprimodno da se ona pominje u tom kontekstu“;
- „kao jedan od izvora informacija o tim sporenjima“ iskoristili su „djelove objavljenog teksta iz Dневnih novina, koji sadrži negativne ocjene o radu i stručnom profilu gospođe Bečanović“, ali to „nije bila tema priloga niti se TV Pink M ni na koji način bavio niti je izrekao i jednu riječ kao sopstvenu ocjenu o gospođi Bečanović kao stručnjaku ili kao ličnosti“;
- Da se „poštovanje principa istinitosti ne mjeri ... istinitošću prenesenih (i direktno citiranih) navoda iz sasvim legitimnog i jasno navedenog izvora“, već, kako se navodi, činjenicom da je emiter istinito prenio „javno izrečene činjenice i sudove“;
- da „ukoliko je podnositeljka prigovora smatrala važnim da“ gledaoce upozna sa „istinitim činjenicama (pošto objavljene ocjenjuje neistinitim) i sopstvenim stavovima“, bez obzira što „TV Pink“ nije „neposredni i primarni izvor tih informacija“, emiter bi objavio „njeno reagovanje ili ispravke u skladu sa zakonom“, ukazujući da „ukoliko cijeni da je oklevetana, može podnijeti tužbu sudu“.

Na kraju izjašnjenja se navodi da „osnov koji podnositeljka prigovora navodi kao razlog za prigovor“ na rad emitera, po njihovom uvjerenju, „ne postoji“ i da prigovor smatraju neutemeljenim i predlažu da se odbije kao neosnovan.

Na osnovu informacija i navoda sadržanih u prigovoru i izjašnjenju emitera, kao i uvida u snimak emitovanog sadržaja, može se konstatovati sljedeće:

- Dana 6. juna 2016.g. u 20:02 sata emitovan je u okviru informativne emisije „Minut, dva“, priglog sljedeće sadržine (transkript):

„Rječnik crnogorskog jezika koji je nedavno izdao CANU i dalje je u žiži crnogorske javnosti. Profesorica Tatjana Bečanović, koordinator Savjeta za izradu Rječnika, pokušala je nedavno da skandalozne greške na koje je ukazala stručna javnost predstavi kao napad vladajuće partije koja, uplašena za opstanak, raspiruje nacionalizam u Crnoj Gori. To govori osoba protiv koje se vodi postupak pred sudom časti na Univerzitetu Crne Gore zbog vrijeđanja studenata na nacionalnoj osnovi, zato što je od njih istih dobila najnižu ocjenu kao profesor, pišu Dnevne novine. Krajem maja prošle godine, grupa studenata Odsjeka za srpski jezik i književnost Filozofskog fakulteta u Nikšiću tražila je od uprave te univerzitetske jedinice i Univerziteta Crne Gore da ih zaštite od profesorice Tatjane Bečanović koja im je prijetila i provocirala ih na etničkoj i nacionalnoj osnovi. Bečanovićka se uprkos protivljenju manjinskih partija našla na poziciji pomoćnika ministra prosvjete sa posebnim ovlašćenjima. Nema zvanje redovnog profesora, budući da nema ni jedan objavljen naučni rad, što se može vidjeti na sajtu Univerziteta, ali se ipak našla u ekspertskom timu CANU-a.“

Rječnik je posebno našao na kritiku predstavnika Bošnjaka i Albanaca zbog, kako su kazali, grubih uvreda na račun pripadnika bošnjačko-muslimanskog i albanskog naroda i građana islamske vjeroispovijesti.

Dritan Abazović, funkcioner pokreta URA, čiji je Bečanović član, ne misli da je bilo zle

namjere autora Rječnika, ali se greške moraju ispraviti."

Slijedi audio-vizuelni snimak izjave Abazovića, u trajanju od 14 sekundi, sljedećeg sadržaja: „Očekujem da autori, odnosno Akademija nauka, u tom pravcu zaista preuzmu određene korake i da zaista tekst Rječnika učine onakvim kakav bi bio prihvatljiv za sve građane Crne Gore."

- Jedan od izvora informacija koji se pominje u samom prilogu su „djelovi objavljenog teksta iz Dnevni novina" i to: „Rječnik crnogorskog jezika koji je nedavno izdao CANU i dalje je u žiži crnogorske javnosti. Profesorica Tatjana Bečanović, koordinator Savjeta za izradu Rječnika, pokušala je nedavno da skandalozne greške na koje je ukazala stručna javnost predstavi kao napad vladajuće partije koja, uplašena za opstanak, raspiruje nacionalizam u Crnoj Gori. To govori osoba protiv koje se vodi postupak pred sudom časti na Univerzitetu Crne Gore zbog vrijeđanja studenata na nacionalnoj osnovi, zato što je od njih istih dobila najnižu ocjenu kao profesor", pokriven je slikama novina:

- Dnevne novine: Slučaj profesorke Bečanović: Studenti joj dali dvojku, a URA Ministarstvo prosvjete,

- Dnevne novine: Slučaj rječnik: Od studenata dvojke a od URE Ministarstvo,

i internet stranica:

- Cafe Del Montenegro, <http://www.cdm.me/drustvo/crna-gora/becanovic-sprijeciti-zloupotrebu-i-neregularnosti-u-sistemu-obrazovanja>;
- Vijesti Online, <http://www.vijesti.me/vijesti/becanovic-sprijecavanje-zloupotreba-i-neregularnosti-u-sistemu-obrazovanja-890678>
- Kodex, <http://kodex.me/clanak/85715/niksic-profesorica-tatjana-becanovic-vrijedala-studente-na-nacionalnoj-osnovi>.

Dio priloga: „Krajem maja prošle godine, grupa studenata Odsjeka za srpski jezik i književnost Filozofskog fakulteta u Nikšiću tražila je od uprave te univerzitetske jedinice i Univerziteta Crne Gore da ih zaštite od profesorice Tatjane Bečanović koja im je prijetila i provocirala ih na etničkoj i nacionalnoj osnovi. Bečanovićka se uprkos protivljenju manjinskih partija našla na poziciji pomoćnika ministra prosvjete sa posebnim ovlaštenjima. Nema zvanje redovnog profesora, budući da nema ni jedan objavljen naučni rad, što se može vidjeti na sajtu Univerziteta, ali se ipak našla u ekspertskom timu CANU-a. Rječnik je posebno naišao na kritiku predstavnika Bošnjaka i Albanaca zbog, kako su kazali, grubih uvreda na račun pripadnika bošnjačko-muslimanskog i albanskog naroda i građana islamske vjeroispovijesti", „pokriven" je slikama internet stranica i to:

- Cafe Del Montenegro, <http://www.cdm.me/drustvo/crna-gora/studenti-optuzili-becanovic-za-uvrede-na-etnickoj-i-nacionalnoj-osnovi>;
- Mondo, <http://mondo.rs/a798138/Info/Ex-Yu/Profesorica-iz-Niksica-vredjala-studente-srpskog-jezika.html>;
- Večernje novosti, <http://www.novosti.rs/vesti/planeta.300.html:550182-Vredjala-studente-srpskog-jezika>;
- Vijesti, <http://www.vijesti.me/vijesti/becanoviceva-ide-u-prosvjetu-pejovicu-anb-889799>;
- Univerzitet Crne Gore, http://nastava.ucg.ac.me/ucg/index.php/naucni_radovi/naucniRadovi/admin?NaucniRadovi%5Btrazi_radnik_naziv%5D=Be%C4%8Danovi%C4%87+Tatjana&NaucniRadovi%5Btrazi_orqjed_naziv%5D=Filozofski+fakultet&vt0=Pretraqa;
- Radio Slobodna Evropa, <http://www.slobodnaevropa.org/a/bunt-zbog-rjecnika-albanci-su-autohtoni-a-ne-agresori/27754715.html>;
- Cafe Del Montenegro, <http://www.cdm.me/politika/mustafic-rjecnik-je-nasrtaj-na-maniine>;

- Radio i Televizija Crne Gore, <http://www.rtcg.me/vijesti/politika/129412/nimanbequ-albanci-autohtoni-narod.html>,

na osnovu kojih se može zaključiti da ovaj dio priloga baziran na informacijama iz pomenutih izvora. Ipak, zbog brzine kojom se smjenjuju slike moglo bi se postaviti pitanje da li je takvim uvidom i intervencijom emiter jasno pružio informaciju da se radi o preuzetoj vijesti/informaciji ili o njegovom komentaru, imajući u vidu da za navedeni dio priloga emiter, u svom izjašnjenju, nije naveo izvore.

Ako se ima u vidu format emisije „Minut, dva“ i težnja emitera da u što kraćem periodu objavi što više informacija, moglo bi se zaključiti da nije došlo do namjernog izostavljanja izvora, već prosto pružanja informacije o korišćenim izvorima vizuelnim ali ne i govornim putem, što je dovoljno, kako bi, autor istih bio „prepoznatljiv“;

- emitovani prilog je dat u formi vijesti;
- podnositeljka prigovora je imala pravo da emiteru uputi reagovanje, ispravku, saopštenje i sl. o svojim stavovima i činjenicama o predmetnom prilogu, u skladu sa zakonom. Prema raspoloživim informacijama, to pravo podnositeljka prigovora nije iskoristila.

Imajući u vidu navedeno, može se zaključiti da nije opravdan podneseni prigovor da je, emitovanjem spornog priloga, emiter prekršio načelo objektivnost (jer nije bilo uređivačke intervencije i komentara kojima bi se favorizovala jedna strana, već su informacije preuzete iz prepoznatljivih izvora), kao ni pravilo druge strane (prilog je u formi vijesti, i u istom nije riječ o raspravi, polemici i sl., niti se bavi utvrđivanjem činjeničnih stanja, niti vođenje dugotrajnih ili ponavljanih kampanja). Pomenuta pravila su definisana članom 4 i propisana članom 8 Pravilnika na sljedeći način:

- načelo objektivnosti: „obaveza elektronskih medija da u informativnim programima svako stanovište predstave na objektivna način, bez uređivačkih intervencija i komentara kojima bi se favorizovala jedna strana, ili neistinito predstavio predmet informativnog sadržaja. Kada između elektronskog medija i pojedinaca i/ili organizacija postoji interesna povezanost, onda se ta povezanost u programu mora jasno naglasiti“ (član 4 al. i);
- Pravilo druge strane: „obaveza elektronskih medija da kod izvještavanja o pitanjima ili pojavama koje uključuju sukob bilo koje vrste, svim stranama koje su uključene u raspravu pruži mogućnost da u polemici učestvuju na ravnopravan način. Ovo načelo ne dozvoljava jednostrane napade na ličnosti, niti vođenje dugotrajnih ili ponavljanih kampanja u vezi sa pojedinim ličnostima, društvenim grupama ili institucijama, bez novih relevantnih podataka koji bi opravdali produženo ili ponovljeno izvještavanje o istoj pojavi, događaju, instituciji ili ličnosti“ (član 4 al. m).

Na osnovu navedenog, može se utvrditi da emiter nije prekršio član 8 Pravilnika (načelo objektivnosti i pravilo druge strane) i tačku 7.1 izdatog Odobrenja za emitovanje O-TV-K-14 od 21.07.2011. godine, kojim je propisano da je emiter odgovoran za sadržinu emitovanog programa.

Nakon sprovedenog postupka i uz uvažavanje svih relevantnih činjenica, direktor Agencije je, saglasno čl. 152 i 196 Zakona o opštem upravnom postupku, donio odluku kao i dispozitivu ovog rješenja.

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU

Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja.

Dostavljeno:

- Privredno društvo „Pink M Company“ d.o.o.
- Tatjana Bečanović, podnositeljka prigovora
- Savjet Agencije za elektronske medije
- Arhiva

DIREKTOR
Abaz Džafić

